

Viken brygge, gnr 39, bnr 7, Bardu kommune

Detaljregulering

Utarbeidet av: STEIN HALVORSEN AS for Viken senter for psykiatri og sjelesorg

Dato: 07.12.2012

Siste revisjon 12.4.2013 (Vurdering etter naturmangfoldloven)

Innhold

1. FORENKLET ILLUSTRASJON.....	2
1.1 Skisse – eksisterende situasjon.....	2
1.2 Skisse - mulig fremtidig situasjon.....	2
2. BAKGRUNN.....	3
3. EKSISTERENDE FORHOLD.....	4
3.1 Lokalisering og bruk.....	4
3.2 Planområdet og forholdet til tilleggende arealer.....	4
4. PLANSTATUS.....	8
4.1 Overordnede føringer og gjeldende planstatus.....	8
5. MEDVIRKNING.....	9
5.1 Merknader til oppstart.....	9
6. FORSLAGSSTILLERS FAGLIGE BEGRUNNELSE.....	10
7. PLANFORSLAGET.....	15
8. KONSEKVENSER AV FORSLAGET.....	16

Vedlegg: Vurdering etter naturmangfoldloven

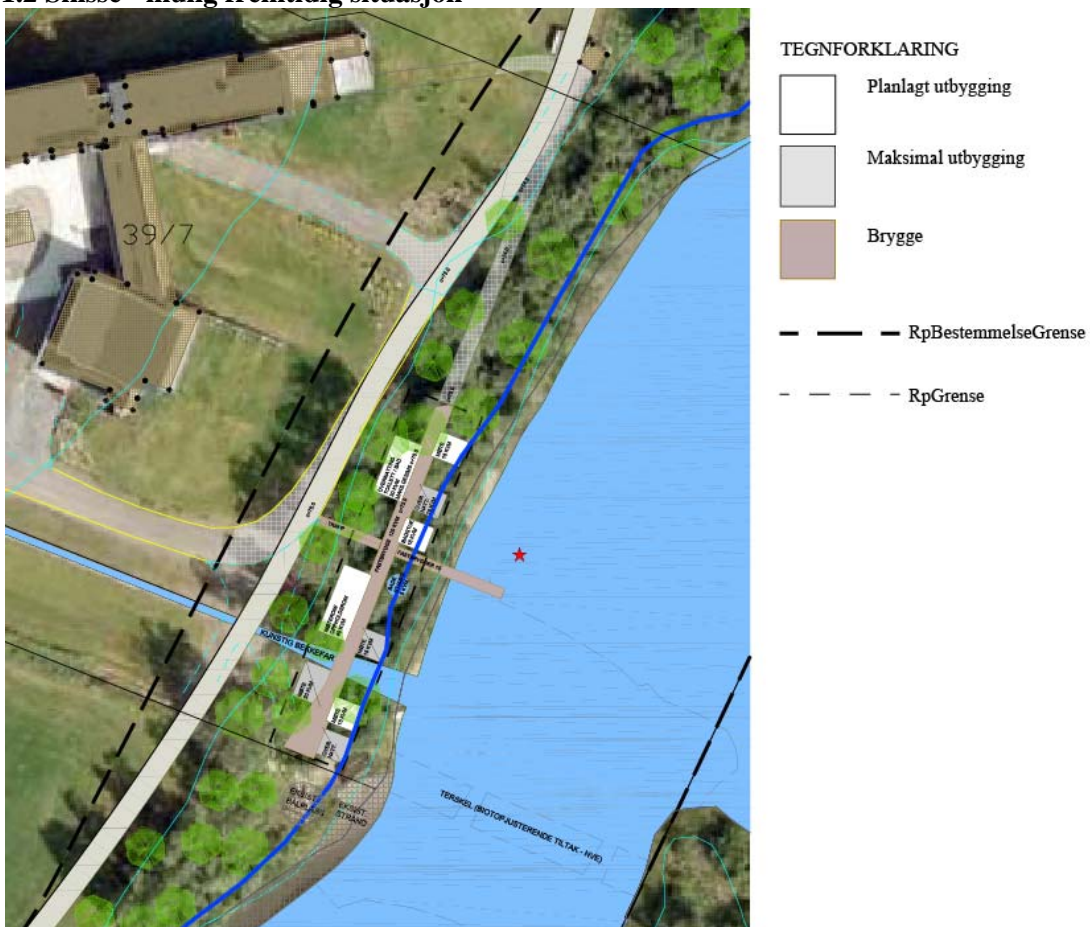
1. FORENKLET ILLUSTRASJON

1.1 Skisse – eksisterende situasjon

ILLUSTRASJON - Eksisterende situasjon, Kilde: Bardu kommunes kartløsning

1.2 Skisse - mulig fremtidig situasjon

ILLUSTRASJON - Maksimal utbygging iht. planforslaget

2. BAKGRUNN

Hensikten med reguleringsarbeidet er å tilrettelegge for etablering av allment tilgjengelig bryggeanlegg med tilhørende servicefunksjoner ved elvbredden til Barduelva på tomten til Viken senter for psykiatri og sjelesorg. Bygningsmassen vil bestå av flere mindre bygg, en brygge på land samt en flytebrygge i elva.

BILDE – Viken senter med Barduelva i bakgrunnen

Helt siden 90-tallet jobbet ildsjeler i Nord-Norge med å få realisert ideen om et Modum bad i nord. Viken Senter var resultatet av denne prosessen, regulert i desember 2002 og tatt i bruk april 2006. Stein Halvorsen AS har i april 2012 tegnet skisse med forslag til brygge med badstue, møterom, overnattingsrom, bod og toalett ved Barduelva.

Bruken av bygg som er planlagt strider ikke med bruken tiltenkt i gjeldende regulering, men omfanget av utbygging må reguleres. Reguleringsformål i dag er offentlig friområde.

BILDE – Planområdet sett fra vika

3. EKSISTERENDE FORHOLD

3.1 Lokalisering og bruk

Hoveddelen av planområdet er innenfor tomten til Viken Senter for psykiatri og sjelesorg. Viken Senter for psykiatri og sjelesorg ligger i Bardu kommune i Troms fylke. Det ligger 6 km innover i dalen sydøst for Setermoen (administrasjonssenteret i Bardu kommune) og på vestsiden av Barduelva.

(1)

(2)

ILLUSTRASJON - Flyfoto av Viken senter ift Setermoen(1) og vist med planområdet (2), Kilde: www.finn.no, Bardu kommunes kartløsning

Viken senter ligger på en avstikker fra Riksvei 847 ned imot Barduelva, og er omgitt av gårder med dyrket mark. Lokale stedsnavn er Enget, Tovranen, Østvik, Vikland og Viken.

Planområdet er avlangt av format og langsiden grenser til Barduelva mot øst og institusjonen Viken senter (gnr 39/7) mot vest. Vi finner landbruksområder imot nord (39/2) og syd (gnr 39/1).

Planområdets størrelse er 11 daa.

Hovedbruk av planområdet i dag er offentlig friområde. Tomten har et 15-20 meter bredt belte med lav løvtrevegetasjon. På elvebredden finnes en liten strand med bål plass. Småbåter og kanoer legges ut på Barduelva fra tomten.

Det eksisterer delvis et tråkk langs Barduelvas vestsida som krysser tomten på en etablert gangvei øst for Viken senter. Det er sti fra gangveien ned mot stranda. Fra standa stekker en terskel seg i form av et steintråkk ut mot en halvøy i Barduelva.

3.2 Planområdet og forholdet til tiliggende arealer

Natur- og ressursgrunnlaget

Det er dyrket mark som høstes årlig nord og syd for planområdet/ Viken senter, dvs. på eiendommer med Gnr 39/1, 39/2, 39/3. Det er mye elg i området, men det er ikke jakt lokalt. Det er populært med kano og båtturer på Barduelva. Turgåere i området er i hovedsak besøkende på Viken senter. De som går langs elva, går oftest innenfor vegetasjonsbeltene som følger elva siden tett vegetasjonen går helt ned mot elva. Vannstanden i elva varierer og vassdraget er sterkt regulert. Det er enkelte tråkk; opparbeidet gangvei langs elva er ikke sammenhengende. Det er populært med fiske på odde nord for tomten til Viken senter. Det drives isfiske, fiske fra land og båt og fiske fra sandbanker ved lav vannstand.

Landskap

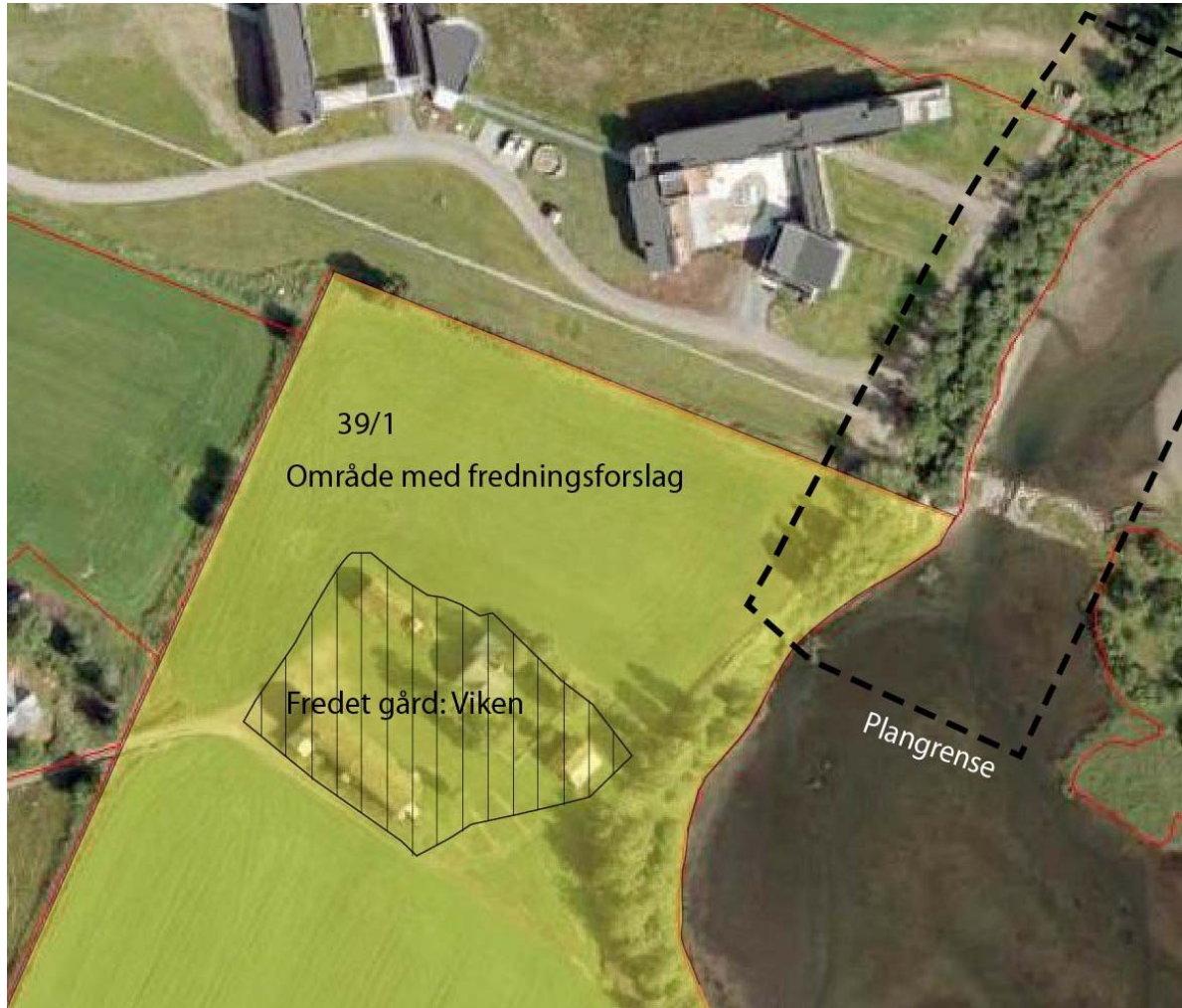
BILDE - Bål plass i planområdet.

BILDE - Terskel mellom Barduelva og Vika.

Bardudalen er hoveddalføret i kommunen og Barduelva er kommunens viktigste vassdrag med Altevatnet og Innsetvannet som reguleringsmagasin. Vassdraget renner nordvestover gjennom en bred u-formet hoveddal. Planområdet preges av den jevnt stilleflytende Barduelva. Berggrunnen er prekambrisk grunnfjell med betydelige elve- og breelvavsetninger dvs. morene, grus, sand og leire. Planområdet ligger 70 moh og er innenfor maritim grense (80-85 moh). Fjellområdene på begge sider av hoveddalen har høye fjellmassiver som strekker seg over 1000 moh. Det ligger store skogområder med vidstrakte, frodige furumoer i hoveddalføret og bjørkeskog i dalsidene. Det er vitale kantsoner med våtmark. Vika er omgitt av løvblandingskog med selje og or langs elvene og vannkanten.

Etter reguleringen av Barduvassdraget ble vannstanden i Vika ustabil. For å gjenskape det tidligere vannspeilet ble flere tiltak utført av NVE: Terskel ble etablert i utløpsområdet i Vika mot Barduelva. To mindre øyer etablert i Vika for å skape hekke- og oppholdsplasser for våtmarksfugl. I tillegg ble fire strømvisere bygd i Barduelva for å stoppe utgraving langs utløpsområdet ved Vika.

Verneinteresser

ILLUSTRASJON – Viken gård, Kilde: Bardu kommunes kartløsning.

På nabotomten ligger Viken gård, etablert i 1793, aktivt drevet fram mot vår tid, nå som museumsgård. Tidligere var det betydelig virksomhet på gården med smie, kvern, stamp og oppgangssag. Redskapene og gårdsbygningene med inventar er godt ivaretatt. Den gamle gårdsbebyggelsen ligger på et nes ved elva med det meste av innmarka rundt. Bygningene på Viken gård ble fredet i 1990 og anlegget mottok Troms fylkes kulturvernpris år 2000. Det foreligger et fredningsforslag for den del av eiendommen 39/1 som er rundt de fredete bygningene. Fredningsforslaget ble vedtatt i Bardu kommune 23.11.2011 sak 65/11. Fredningssaken er nå hos Riksantikvaren for ferdigstilling.

BILDER - Viken gård. Kilde: Arkitekturguide Nord-Norge og Svalbard

Miljøfaglige forhold

Støy:

Støyproblematikken på Viken senter grunnet aktiviteten i Setermoen skytefelt vil være tilsvarende ved tiltaket og endres ikke av tiltaket. Se også vedlegg *ROS-analyse*.

Biologisk mangfold – artsforekomster:

Det er artsrikdom av våtmarksfugl og tettheten er stor i følge artsdatabanken. Følgende fugler i kategorien "Livskraftig" er registrert på tomten: Laksand, toppand, gluttsnipe, kvinand, gråhegre, løvsanger, rødvingetrost, brunnakke, grønnsilk, enkeltbekkasin og skogsnipe. Fuglearten Brunshane er registrert som "Sårbar" og fuglearten Strandsnipe er registrert som "Nær truet".

Lokalklima:

Området må kunne sies å være værutsatt. Det er særlig østavinden som setter sitt preg på området. Området har innlandsklima med kalde vintre og varme somre.

Trafikkforhold

Kjørbar atkomst til planområdet via avkjørsel fra Rv 847 og intern vei på Viken senter.

Risiko- og sårbarhet

Aktuelle tema er støy, ustabil grunn, flom/storflo og sårbar fauna. For ytterligere opplysninger se vedlegg *ROS-analyse* og kapittel om konsekvenser av planforslaget lenger ned i dokumentet.

Sosial infrastruktur

Viken senter for psykiatri og sjelesorg består av psykiatrisk klinikk, forsknings- og utviklingsavdeling, sjelesorgenhet, kur- og konferanseavdeling, kapell, barnehage, skole og familieboliger for pasienter. Uteområdene er opparbeidet til hage med interne veisystem, stentråse for rennende vann samt lekeplass i tilknytning til skole, barnehage og familieboliger. Skoleruten Sjørdalen-Setermoen kjører forbi Viken (Langmyrhallen holdeplass) en gang om dagen i hver retning alle hverdager. Enkleste atkomst til planområdet er med drosje eller privatbil; ca 6 km (omtrent 10 minutter) fra Setermoen. Til Setermoen går det daglig buss fra Tromsø, Harstad, Narvik, Finnsnes, Bardufoss og Sjøvegan.

Barns interesser

Det er ikke registrert spor av barns aktivitet i planområdet.

Universell utforming

Planområdet er ikke universelt utformet slik det fremstår i dag.

Teknisk infrastruktur

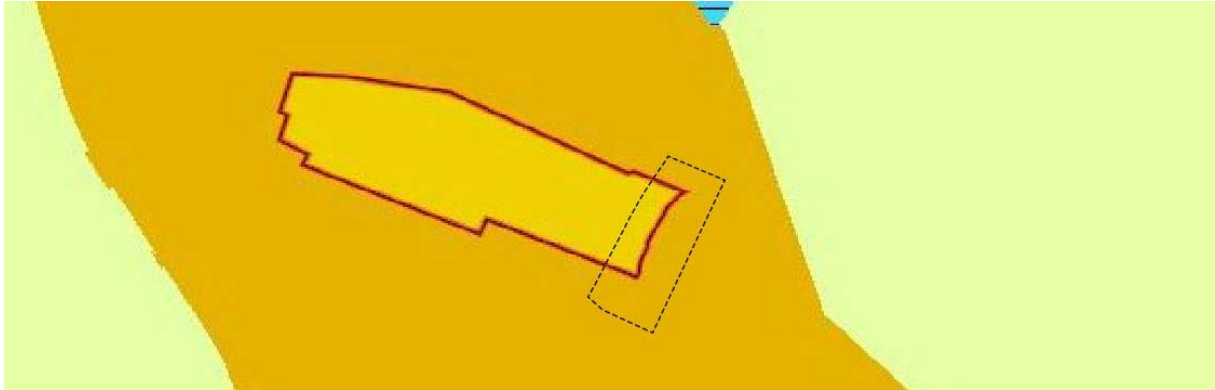
Offentlig ledningsnett ligger i eiendommens nordre grense; tilkobling bak klinikkbygget nærmest regulert gangvei.

4. PLANSTATUS

4.1 Overordnede føringer og gjeldende planstatus

Gjeldende overordnede planer

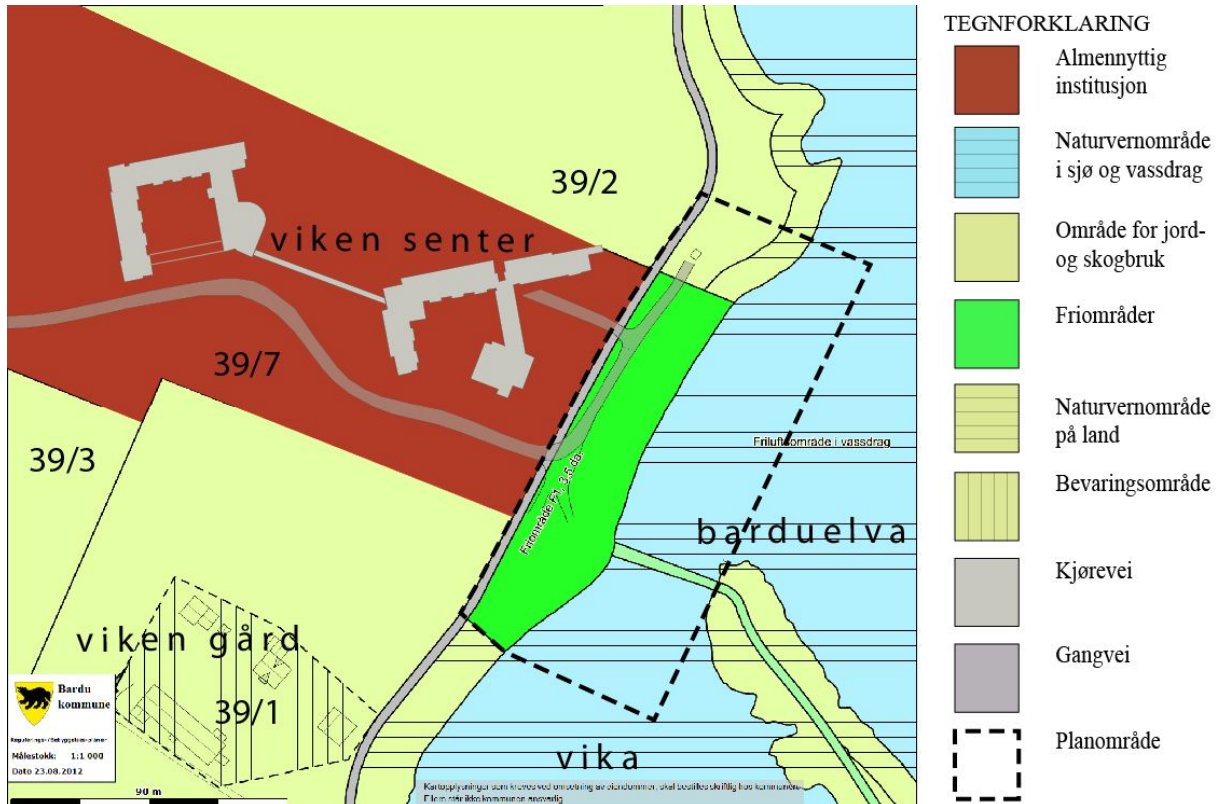
Foreslått planområde er i gjeldende kommuneplan avsatt til Byggeområder.

ILLUSTRASJON - Kommuneplan vist med eiendom 39/7 og foreslått plangrense, Kilde: Bardu kommunes kartløsning.

Gjeldende regulering

Gjeldende regulering er arealplan R1922063 Viken, ikrafttredt fra 19.12.2002. Reguleringsformål innenfor planområdet er friområde, gangvei, område for jord- og skogbruk, naturvernomsråde på land og naturvernomsråde i sjø og vassdrag.

ILLUSTRASJON – Utsnitt fra gjeldende reguleringsplan vist med foreslått planområde, eksisterende bebyggelse og atkomstveg. Kilde: Bardu kommunes kartløsning

Det er nedfelt i bestemmelsene at friområdet skal tilrettelegges som uteoppholdsområde i tilknytning til elva og Vika. Det kan tilrettelegges for bade plass og opparbeides brygge i området.

5. MEDVIRKNING

Oppstart av planarbeid ble kunngjort i Nye Troms lørdag 25. august 2012. Berørte parter og offentlige høringsinstanser ble informert ved brev datert 22. august 2012. Merknadsfristen var satt til 24. september 2012. Innen fristen hadde forslagstiller mottatt 0 uttalelser til oppstartsmelding, tre uttalelser ble mottatt etter at fristen hadde gått ut.

I det følgende gis det kort sammendrag med forslagstillers kommentar, mens kopi av uttalelsene følger planbeskrivelsen som eget vedlegg.

5.1 Merknader til oppstart

Innkommne forhåndsuttalelser følger som eget vedlegg.

Liste over forhåndsuttalelser

1. Troms fylkeskommune	01.10.2012
2. Fylkesmannen i Troms	08.10.2012
3. Sametinget	01.10.2012
4. Norges vassdrags- og energidirektorat	04.10.2012
5. Forsvarsbygg	01.10.2012

Sammendrag av forhåndsuttalelsene og forslagstillers kommentar

1. Troms fylkeskommune, brev datert 01.10.2012

Sammendrag:

På nabotomten i sør ligger Viken gård, gnr. 39/1 der bygningene ble fredet i 1990. Det foreligger et fredningsforslag for den del av eiendommen 39/1 som er rundt de fredete bygningene.

Fredningsforslaget ble vedtatt i Bardu kommune den 23.11.2011, sak 65/11 og saken er nå hos Riksantikvaren for ferdigstillelse. Troms fylkeskommune har følgende innspill til planarbeidet:

- Den delen av planområdet som omfatter varsel om fredning av gnr. 39/1, må på plankartet avsettes som hensynssone d).
- Det må utarbeides bestemmelser til hensynssone d): båndlagt i påvente av fredning etter kulturminnelovens §19. Det må utarbeides en bestemmelse om at det ikke er tillatt med noen form for tiltak innenfor hensynssone d).
- Det må settes en byggegrense på 4 meter fra grensen til fredningsområdet/hensynssone d).
- Ny bebyggelse i planområdet må gis en utforming og plassering som ikke skjemmer for det fredete anlegget.

Forslagstillers kommentar:

Del av planområdet som omfattes av varsel om fredning er på plankartet båndlagt etter lov om kulturminner og det er knyttet bestemmelse til arealet som forbyr alle former for tiltak.

Bruk av byggegrense i område avsatt til grønstruktur, anser ikke forslagstiller å være juridisk riktig. Foreslått tiltak defineres som tilrettelegging av elvebredd til friluftsføremål og er regulert ved bestemmelser knyttet til bestemmelsesområdet *Bryggeanlegg* som vist på plankartet. Tiltaket er gitt en utforming og plassering som ikke har negative konsekvenser for fredningsområdet, men knytter seg til eksisterende tilrettelagte uteoppholdsarealer i fredningsområdet – stranden og bålplassen. Terrengingrep minimeres da tiltaket er fundamentert på påler.

2. Fylkesmannen i Troms, brev datert 08.10.2012

Sammendrag:

- Fylkesmannen ønsker at tiltakshaver gjennomfører en risiko- og sårbarhetsanalyse til planforslaget, og at krav til detaljundersøkelser blir gjennomført og utledet, før saken sendes til offentlig ettersyn.

- Vurdering etter naturmangfoldlovens §8-12 bør fremgå ved høring av forslag til reguleringsplan. Ifølge Naturbase ligger planområdet innenfor Vika som er et viktig beiteområde for vannfugl som ender og vadere. Vika er også hekkeområdet for en hel del vadefugl. Det er også observert strandsnippe (NT) i Vika, jf. Artskart. De ber forslagsstiller ta hensyn til dette.
- I plan og bygningslovens § 18 Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag heter det: *I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andres allmenne interesser.* Fylkesmannen ser det som viktig at det i forbindelse med etablering av vassdragsnære anlegg blir tilrettelagt for tilgang for allmennheten.
- Kantvegetasjon langs vassdrag er viktig for natur og miljø, for å bevare artsmangfoldet, som landskapselement, i friluftssammenheng og for å motvirke avrenning fra landbruket. De ber om at servicefunksjoner legges utenfor kantvegetasjonsbeltet.
- Uttrykket "Tilhørende servicefunksjoner" fra oppstartsvarsel påpekes som uklart beskrevet.

Forslagstillers kommentar:

ROS-analyse er gjennomført ifm planarbeidet jf. PBLs § 3-1 h og § 4-3.

Våtmarkfuglenes hekke- og oppholdsplasser vil ikke bli forstyrret siden disse er utenfor planområdet og vil ikke berøres av foreslått tiltak.

Kantvegetasjon langs vassdraget opprettholdes; en del kratt innenfor bestemmelsesområde *Bryggeanlegg* erstattes med oppstammede trær hvis rotsystem vil motvirke erosjon. Der kratt erstattes med større trær økes fremkommelighet og anvendelighet.

Tiltaket er universelt utformet; alt uteareal inkludert brygger er allment tilgjengelig, mens byggene er til utleie administrert av Viken senter etter DNT-prinsipp.

Servicefunksjoner i nybygg vil være badstue, møterom/oppholdsrom/behandlingsrom, bod, rom for overnatting, samt toalett/bad.

3. Norges vassdrags- og energidirektorat, brev datert 04.10.2012

Sammendrag:

På grunn av reguleringen i Barduvassdraget, og den tidvis lave vannføringen i sommersesongen, var vannstanden i Vika ustabil. For å gjenskape det tidligere vannspeilet er følgende tiltak utført:

- Terskel etablert i utløpsområdet i Vika mot Barduelva. (Ligger innenfor varslet planområde.)
- To mindre øyer etablert i Vika for å skape hekke- og oppholdsplasser for våtmarksfugl.
- Fire buner (strømvisere) ble bygd i Barduelva for å stoppe utgraving langs utløpsområdet ved Vika.

NVE ser ikke at planarbeidet kommer i konflikt med biotopjusterende tiltak, men ber om at det tas hensyn til disse i det videre planarbeidet. (Se "Detaljplan Biotopjusterende tiltak i Vika ved Viken gård, Barduelva, Bardu kommune, datert 15.11.2001")

NVE er ikke kjent med at planområdet er utsatt for flom- eller skredfare. Plandokumentene skal likevel vise hvordan skred, flom og annen vassdragsrelatert fare er vurdert. NVE har utarbeidet retningslinjene "Flaum- og skredfare i arealplanar" (2/2011), og disse viser hvordan flom- og skredfare bør utredes i planprosessen.

Forslagstillers kommentar:

Merknaden er ivaretatt. Gjennomføringen av planen påvirker ikke utførte biotopjusterende tiltak, som ligger utenom planområdet, med unntak av terskel mellom Vika og Barduelva. Terskelen vil fungere som før etter gjennomført utbygging iht. planforslag. Se også vedlegg *ROS-analyse*.

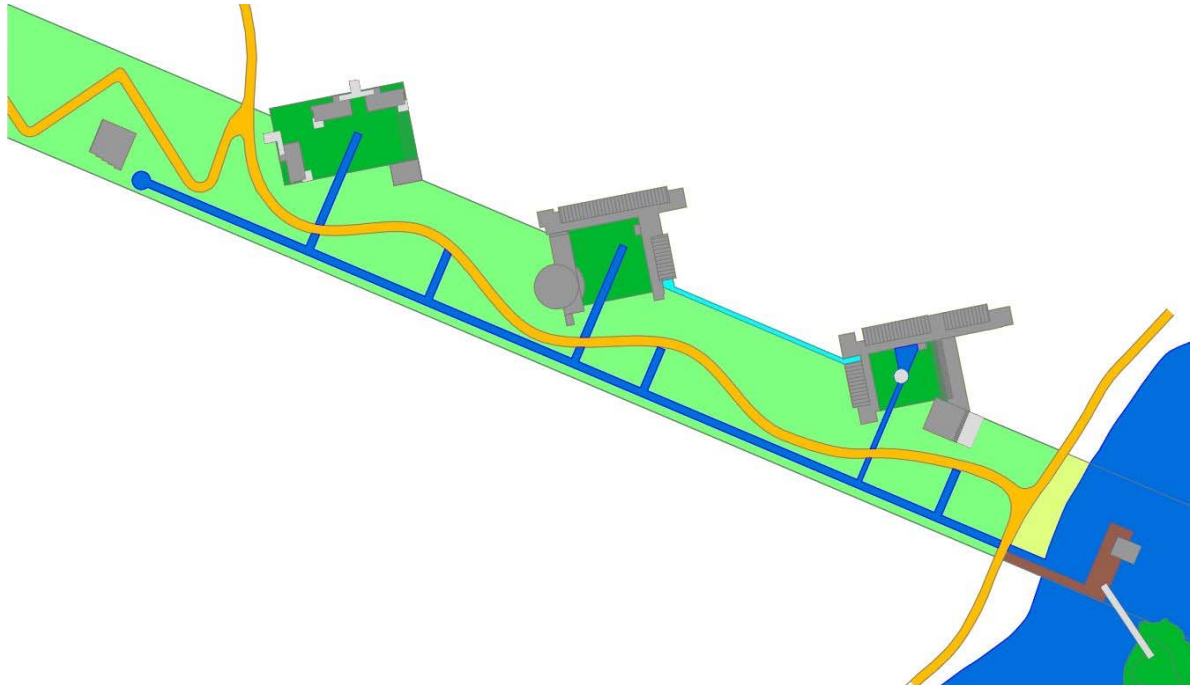
6. FORSLAGSSTILLERS FAGLIGE BEGRUNNELSE

Tidligere var Viken et landbruksområde og med Viken senter for psykiatri og sjelesorg's tilkomst er området nå blitt transformert til et unikt samlingssted som mottar besøk fra hele Nord-Norge og en stor arbeidsplass.

Ved Viken senter vektlegges fysisk aktivitet og naturopplevelser, og elvebredden nedenfor er mye brukt. Kvalitetene i elvelandskapet gir naturopplevelser både for brukerne på Viken og

allmennheten. Dette møte mellom åker, skog, strand, våtmark, bekk, elv, fjell og dal, vil kunne berikes med opplevelser av terapeutisk verdi ved å tilrettelegge settingen, men også øke brukervennligheten generelt.

Føringene om å inkludere elva aktivt i institusjonens behandlingstilbud ble lagt allerede i 2002 da fysiske omgivelser for institusjonen var på tegnebordet. Konseptskisse nedenfor viser noen hovedideer bak anlegget.

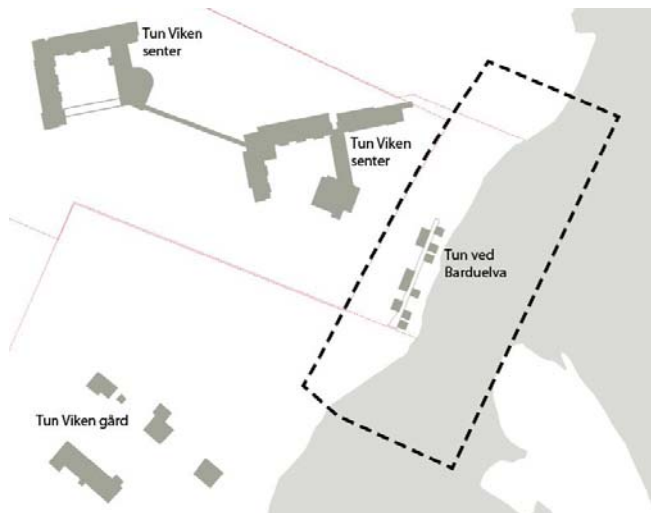
KONSEPTSKISSE – Viken senter

©STEIN HALVORSEN AS 2002

Anleggets utforming bygger på tanker om at arkitekturen er en viktig del av terapien. Hvordan de spesifikke naturforhold på stedet skal gi karakter til anlegget er en viktig parameter for prosjektet.

- Et rektangulært, markert parkdrag som avsluttes i Barduelva med brygge og sauna.
- Bekken som starter i "kilden" ved foten av kollen og deler hagen på langs og er en stram kanal med tilliggende presise bassenger.
- En slyngende grusvei i kontrast til den formale bekken.

Inspirert av lokal byggeskikk er bebyggelsen ved Viken senter formet til tungrupper. Temaet "samlet bygningsgruppe med veldefinerte uterom" er videreført fra lokal byggeskikk til ny bebyggelse. Gjennomføring av planforslaget vil være tilføyelse av nytt "rekketun" til anlegget.

ILLUSTRASJON – Tundannelse

©STEIN HALVORSEN AS 2012

Langs en streng – bryggen - plasseres bebyggelsen på hver side i form av nedskalerte bygningskropper. Komposisjonen spiller på kontrasten mellom det stramme og det ledige. Bryggen er utformet som en stram 50 meter lang rett linje parallell med Barduelva, og vil i treets gråtoner kunne fremstå lavmelt, nesten forsvinne i terrenget. Bebyggelsen er gitt en ledigere utforming i samspill med trestammene og naturens ledighet. Materialitet og koloritt er hentet fra stedet.

ILLUSTRASJON – Tiltaket med maks utnyttelse sett fra vika

©STEIN HALVORSEN AS 2012

Plassering av bygningskroppene tilrettelegger for inne-ute kontakt, der den storslåtte naturen kan oppleves i bygningene og i uterommene mellom dem.

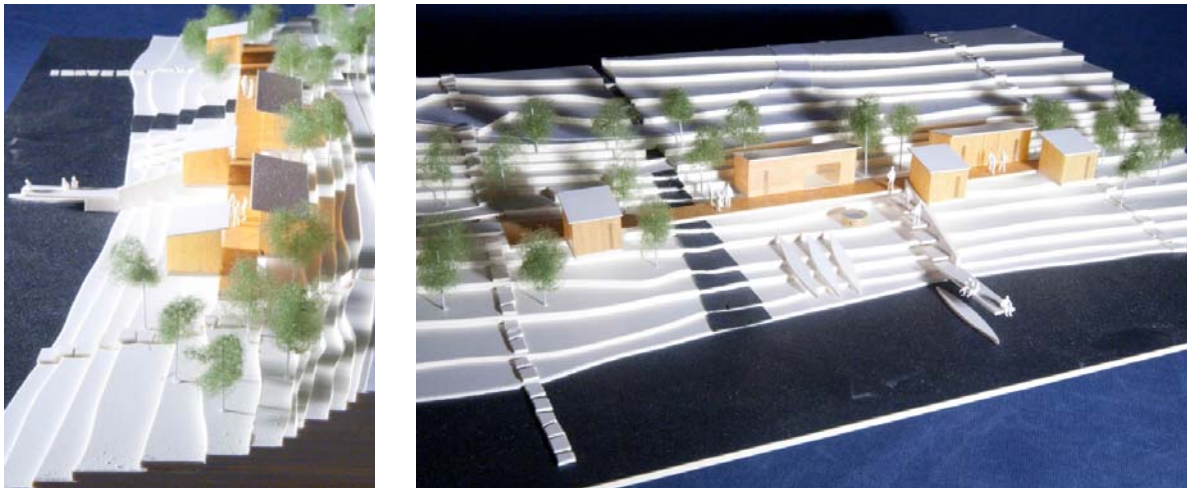
Bygningskroppene benyttes til å definere uterommene presist i samsvar med sin funksjon og ønsket virkning - å ivareta intimiteten i et stort landskapsrom; balansere storslagen utsikt mot elvelandskap og fjell med skjerming mot det værharde klimaet for å skape rom som er gode å oppholde seg i.

ILLUSTRASJON – Det negative rommet – rom mellom byggene

©STEIN HALVORSEN AS 2012

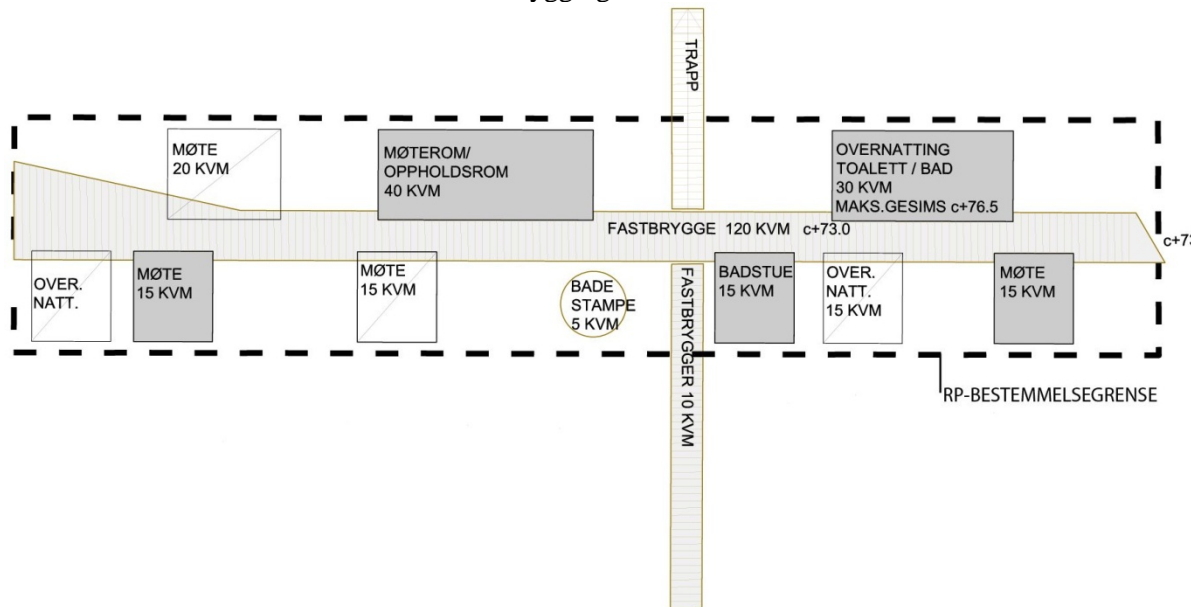
Bryggen er det ordnende grepet som holder bebyggelsen på plass, slik at den ikke fremstår som utflytende og tilfeldig, men i en samlet og klart definert gruppe, noe som vil være positivt ift fjernvirkning av tiltaket.

BILDER – Modellskisse som viser ”gaterommet” på brygga.

©STEIN HALVORSEN AS 2012

Bebyggelsen tillates oppført i flere byggetrinn. Det foreslås at bygningene med grå skravur og bryggene i skissen under etableres først, og at de hvite kan evt. tilføyes gradvis ved behov. Slik ivaretas kvaliteten i uterom i alle faser av utbyggingen.

ILLUSTRASJON – Arealdisponering i utbyggingsforslaget

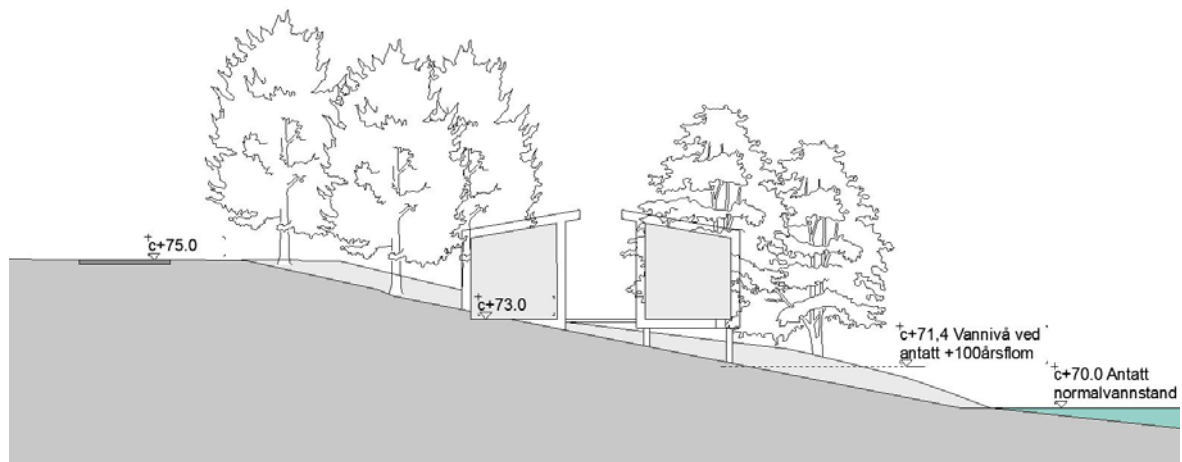
©STEIN HALVORSEN AS 2012

Materialbruk på bryggeanlegget skal harmonere med Viken senter. Det velges overflatebehandling som viser frem og spiller med treverkets struktur og farger. Det er klare paralleller i trefasader på Viken senter til lokal byggeskikk; temaet horisontale og vertikale felt i tre er tolket i samtidsarkitekturen.

BILDE – Materialbruk ved Viken gård og Viken senter- liggende panel, spon og stående panel.

Plassering av tiltaket er optimalisert med hensyn til to forhold – unngå flomproblematikk og sørge for kontinuerlig utsikt utover elvelandskap og fjell fra regulert turveg. Bryggegulvet og innvendig OK ferdig gulv er lagt på kote +73, en avstand på 1,6 høydemeter fra toppnivå for antatt +100-års flom.

ILLUSTRASJON - Prinsippsnitt

©STEIN HALVORSEN AS 2012

Fra regulert turveg på kote +74.5-76.5 er det lagt opp til gløtt av ulik størrelse mellom bygningskroppene for å ivareta kontinuiteten i opplevelsen av det store landskapsrommet for turgåere. I tillegg er gesimsen holdt så lav som mulig slik at konturene av fjell aldri brytes, sett fra turvegen. Større mellomrom mellom bygningskroppene er knyttet til viktige elementer i anlegget, atkomstrapp, flytebrygge, badestamp, bekk.

ILLUSTRASJONSKISSE – Snarvei til bryggeanlegg via trapp fra vest

© STEIN HALVORSEN AS 2012

Hovedatkomst (kjørbar) er etablert nord for bryggeanlegg og koblet på regulert /gangvei, som også tjener som serviceatkomst for klinikk og jordbruksveg. Plassering utnytter eksisterende situasjon optimalt mht minimering av terrenginngrep, og samtidig skaper flyt i vandringen.

ILLUSTRASJON – Hovedatkomst (kjørbar) til bryggeanlegg fra nord © STEIN HALVORSEN AS 2012

Strandsonen nedenfor bebyggelsen gir tilgjengelighet til Barduelva og bading, vannlek, padling med kano, fiske med mer. Vegetasjonen beholdes i nødvendig grad for å hindre erosjon av stranda. Noe kratt erstattes med oppstammede trær. Bebyggelsen mot vannet og bryggen ligger i tillegg på påler for å skåne terrenget. En eventuell endring av strandsonen vil tilpasses med eksisterende terskel. Det samme gjelder plassering av flytebrygge.

7. PLANFORSLAGET

Reguleringsformål

Bebyggelse og anlegg –Institusjon – 1163 (0,6 daa)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – Gangveg - 2016

Grønnstruktur – Naturområde – 3020 (1,8 daa)

Landbruks- natur- og friluftsmål samt reindrift – Jordbruk – 5111 (0,7 daa)

Naturvern – 5300 (1,2 daa)

Bruk av vern av sjø og vassdrag – Friluftsområde i vassdrag – 6710 (6.2 daa)

Hensynssone H730_båndlegging etter lov om kulturminner – 1.1 daa

Grad av utnytting, plassering og høyder

Planforslaget åpner for etablering av bryggeanlegg bestående av fastbrygge med maks. BYA på150 kvm, utendørs badestamp med maks BYA på 5 kvm og flere mindre bygninger med maks. BYA på 180 kvm til sammen.

Bryggegulvet og det laveste innvendige gulvet tillates ikke lavere enn kote+ 73.0. Høyeste gesimskote for bebyggelsen er fastsatt til kote +76.5.

Bebyggelsen plasseres innenfor bestemmelsesområdet *Bryggeanlegg* som vist på plankartet. Illustrasjonsplan datert 07.12.2012 er veiledende for utforming.

Natur- og ressursgrunnlaget

Tiltaket forenkler adkomsten og tilgjengeligheten til Barduelva. Det etableres strandsone og brygge som gir enklere tilgang til vannet for turgåere, fiskere og for dem som benytter kano og båt.

Landskap

Reguleringsbestemmelsene fastsetter at vegetasjonsfelt skal opprettholdes så langt det er mulig for å hindre erosjon. Kratt innefor bestemmelsesområde *Bryggeanlegg* erstattes med oppstammede trær og det benyttes stedegne arter. Ved valg av arter og plassering vil artenes utseende, stammedannende egenskaper og hardførhet vektlegges.

Vegetasjonen samt tiltakets ledige utforming, begrensede størrelse og dempede materialbruk vil dempe fjernvirkning både sett fra land og fra elva/Vika. Det vil bli tatt hensyn til fjernvirkning ved plassering av belysning.

Det etterstrebes liten påvirkning av terrenget, slik at eksisterende situasjon kan gjenskapes om tiltaket skulle bli fjernet. I tråd med dette etableres bygg og brygge på påler, fundamenteringsformen som gir minst påvirkning i terrenget. Landskapsform og terrengskråning beholdes.

Verneinteresser

Planforslaget båndlegger del av planområde i påvente av fredningsvedtak etter kulturminnelovens §19, og tillater ikke noe form for tiltak. Planbestemmelsene fastsetter vilkår for bruk av areal avsatt til naturvern.

Miljøfaglige forhold

Biologisk mangfold sikres gjennom bestemmelse om opprettholdelse av vegetasjon i bestemmelsesområdet *Bryggeanlegg*, samt forbud mot tiltak som kan være til skade for dyre- og planteliv gjennom bestemmelser i bestemmelsesområdet *Naturvern* om buffersone langs vassdrag og bestemmelsesområdet *Våtmark*.

Trafikkforhold

Planforslaget viderefører bruk av regulert gangvei som jordbruksvei og åpner for bruk av gangvei som kjørbær atkomst til bryggeanlegget.

Sosial infrastruktur

Uteområder og brygger vil bli tilgjengelige for alle. Bygningene vil være låst og til leie etter DNTs (Den Norske Turistforeningen) modell. Viken senter vil stå for finansiering, bygging, vedlikehold og drift av brygger og bygninger.

Bygningene vil ha funksjonene badstue, møterom, overnatting, bod og toalett. I tillegg etableres utendørs badestamp og brygger.

I forbindelse med at byggene skal brukes til behandling og overnatting, er det medtatt bestemmelse om at yttervegger, gulv og tak i bygg med støyfølsom bruk skal tilfredsstillende minimumskravene i TEK (NS8175, klasse C).

Universell utforming

Gangvei, brygge og nybygg skal utformes iht. prinsipp om universell utforming.

8. KONSEKVENSER AV FORSLAGET

Overordnede planer og mål

Forhold til gjeldende regulering (Reguleringsplan Viken, dato 15.11.2002) er oppsummert nedenfor. Endringer i bestemmelsene grunnet ny lovgivning (PBL 2008) er ikke gjennomgått.

Utsnitt fra plankart iht gjeld. regulering

Plankart iht planforslag

- Areal avsatt til gangvei sammenfaller nå med etablert gangvei. Resultat et er arealøkning for institusjonsformålet tilsvarende 0.6 daa.
- Bestemmelser om vilkår for bruk av gangvei er opprettholdt og det er tilføyd at den kan benyttes som adkomstvei for eksisterende serviceinngang til klinikkbygget og til kjøring knyttet til drift av bryggeanlegg.
- Turveg over terskelen mellom vika og elva er fjernet iht innspill fra Bardu kommune.
- Ca. 1.0 daa av friområdet er avsatt til naturvern og båndlagt i påvente av fredningsvedtak.
- I gjenværende friområde (naturområdet iht planforslag) tillates oppføring av mindre bygninger (maks BYA 180 kvm), brygger (maks. BYA 150 kvm) og badestamp (maks BYA 5 kvm); flytebrygge tillates i sommersesongen. Det tillates gangsti til bryggeanlegget. Vegetasjon skal opprettholdes.
- Bestemmelser om friluftsområde i vassdrag videreføres; biotopjusterende tiltak som er gjennomført er sløyfet.

Natur- og ressursgrunnlaget

Planforslaget medfører positive konsekvenser for friluftsinnteresser ift tilrettelegging av elvebredd.

Landskap

Foreslått tiltak vil ikke ha negative konsekvenser mht fjernvirkning. Fundamentering på påler vil skåne terrenget. Se også vedlegg *ROS-analyse*.

Verneinteresser

Gjennomføring av planforslaget vil ikke ha negativ konsekvens for fredet gårdsanlegg og eventuelt utvidet fredningsområde. Bildet under viser at fredet gårdsbebyggelse på Viken er skjermet mot utsikt til tiltaket av kantvegetasjon.

ILLUSTRASJON – Viken gård vist ift tiltaksområdet (gul skravur)

Kilde: Bardu kommunes kartløsning.

Miljøfaglige forhold

Ingen negative konsekvenser som følge av tiltaket. Det er ingen utslipp fra tiltaket til elva.

Risiko- og sårbarhet

Det fremgår av analysen at plansituasjonen er oversiktlig og enkel å håndtere i forhold til et normalt risikobilde. Planlagt utbygging medfører ingen større risiko for miljø og samfunn. Det er ikke avdekket forhold i og rundt planområdet som skulle tilsi at planlagt utbygging ikke bør eller kan gjennomføres. Gjennomgang av risikofaktorene viser ingen risikoområder som kan ha alvorlige konsekvenser for eller som følge av planlagt utbygging.

Estetikk og byggeskikk

Tundannelse og materialbruk er tema i lokal byggeskikk som videreføres ved tiltaket.

Barns interesser

Ingen negative konsekvenser for barns interesser som følge av tiltaket.

Universell utforming

Tilrettelegging av elvebredden iht. planforslaget vil ha positive konsekvenser for tilgjengeligheten til elva for alle.

Interessemotsetninger

Driftsmodellen som er valgt for bryggeanlegget vil forenkle sambruk av anlegget mellom institusjonen og allmennheten.

9. KILDER

Rapport: Tiltak i vassdrag, Biotopjusterende tiltak i Vika ved Viken gård, Barduelva, Bardu kommune, datert 15.11.2001 (NVE)

Oslo, 07. desember 2012
STEIN HALVORSEN AS

Vedlegg til: Detaljregulering Viken brygge

Vurdering av tiltaket etter de miljørettslige prinsipper i Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven (§ 7) viser også til at prinsippene i loven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når forvaltningsmyndigheten fattet vedtak om tillatelser etter verneforskrifter. Dette gjelder kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10), kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Området som nå foreslås detaljregulert er underlagt reguleringsplan Viken, vedtatt 19.12.2002. Hovedbruk av planområdet i dag er offentlig friområde. Institusjonsområdet er regulert ca 30 m fra elvekanten og oppførte bygninger ligger ca 40 m fra elvekanten. Området har et 15-20 meter bredt belte med lav løvtrevegetasjon. På elvebredden finnes en liten strand med bål plass. Småbåter og kanoer legges ut på Barduelva i området. Det eksisterer delvis et tråkk langs Barduevas vestsida som krysser eiendommen til Viken senter på en etablert gangvei mellom Viken senter og Barduelva. Det er sti fra gangveien ned mot stranda.

Turgåere i området er i hovedsak besøkende på Viken senter. De som går langs elva, går oftest innenfor vegetasjonsbeltene som følger elva siden tett vegetasjon går helt ned mot elva. Barduelva er sterkt regulert, og pga døgnregulering av kraftverkene varierer vannstanden gjennom døgnet med topp på dagtid. Større flom eksisterer ikke lenger. Pga tørrlegging av hele Vika ved lav vannstand i Barduelva, ble det anlagt en terskel ved utløpet til Barduelva. Dette gir permanent vannspeil i hele Vika tilnærmet uavhengig av elvas vannstand samtidig som det forebygger erosjon fra elvemelen som følge av hyppige vannstandsendinger. Det var planlagt gangbru over terskelen fra Viken senter til motsatt side av Vika (i sør). Videre er det inntegnet en turvei langs tangen sørover langs Barduelva, men pga registrering av en hekkende rødlisteart på denne tangen, er dette ikke realisert.

Det er enkelte tråkk; opparbeidet gangvei langs elva er ikke sammenhengende. Det er populært med fiske på en odde nord for eiendommen til Viken senter. Det drives isfiske, fiske fra land og båt og fiske fra sandbanker ved lav vannstand.

Det fysiske inngrepet vil bestå i oppføring av planlagte bygninger/byggverk. Bebyggelsen og bryggen blir plassert på påler for å skåne terrenget. En eventuell endring av strandsonen vil tilpasses eksisterende terskel. Det samme gjelder plassering av flytebrygge. Vegetasjonen beholdes i nødvendig grad for å hindre erosjon av stranda. Noe kratt erstattes med oppstammede trær. Strandsonen nedenfor bebyggelsen gir tilgjengelighet til Barduelva og bading, vannlek, padling med kano, fiske med mer.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Området har vært kartlagt i forbindelse med:

- Kartlegging av Biologisk mangfold Bardu kommune - NINA rapport 58, datert juni 2005.
- Tiltak i vassdrag, Biotopjusterende tiltak i Vika ved Viken gård, Barduelva, Bardu kommune, datert 15.11.2001 (NVE).
- Fortløpende registreringer av arter tilgjengelig i artsdatbanken.

Det foreligger således god kunnskap om området.

Fra NINA rapport 58 er området definert som ”Svært viktig naturtype - Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti” (NB – ikke registret som naturtype i naturbase). Dette er ei grunn vik som i flomperiodene i Barduelva oversvømmes og danner et viktig beiteområde for vannfugl som ender og vadere. Etter reguleringen av vassdraget tørker vika ut i perioder om sommeren. Men byggingen av en terskel vil stabilisere vann inne i vika og øke kvalitetene for vannfuglene ytterligere. Rundt deler av vika er det strandenger hvor det hekker en hel del vadefugl og ender, men lokaliteten er også viktig som trekkområde for et stort antall vannfugl.

Området er i samme rapport også definert som et ”Svært viktig viltområde” Arter som gluttsnipe, grønnstilk, rødstilk og skogsnipe bruker området regelmessig undertrekket. De tre førstnevnte artene hekker også her årlig, mens skogsnipa har de siste årene holdt territorier her uten at hekking er påvist. De vanligste endene som bruker området under trekket er havelle, brunnakke, krikand, toppand og laksand. Samtlige av disse artene er også påvist hekkende i området.

I Artsdatabanken er følgende fugler i kategorien ”Livskraftig” er registrert: Laksand, toppand, gluttsnipe, kvinand, gråhegre, løvsanger, rødvingetrost, brunnakke, grønnstilk, enkeltbekkasin og skogsnipe. Fuglearten Brunshane er registrert som ”Sårbar” og fuglearten Strandsnipe er registrert som ”Nær truet”. Sist registrering er fra 3.6.2012.

I forhold til påvirkning på lokaliteten er området vest for Vika i dag et aktivt landbruksområde, Viigen Gaard med Vikbekken som er underlagt vedtak om fredning, har et stort antall besøkende hvert år og Viken senter som allerede er etablert har stor aktivitet i tilknytning til institusjonen.

Etablering av Viken brygge vil kunne føre til økt ferdsel i strandområdet ved utløpe av Vika, men ikke betydelig i forhold til allerede etablert aktivitet. Mye av aktiviteten vil foregå innendørs. I mange rapporter omtales menneskers forstyrrelse på fugler. Follestad (2005) skriver: *"En fotgjenger forstyrrer generelt mer enn en bil, et fly eller en båt. Hunder utgjør en ekstra forstyrrende faktor, selv om de holdes i bånd. Byggearbeider kan forstyrre fuglelivet, men ettersom påvirkningen ofte har kort varighet, antas ofte de langsiktige effekter å være begrensede."*

Oppføring av planlagte bygninger kan ha en effekt på fuglelivet i byggeperioden, men på lang sikt vil ikke bygningene i seg selv ha noen effekt på fuglelivet. Vi antar at fuglelivet på Vika også er tilvendt en viss aktivitet på denne siden pga Viken senter mv. I tillegg er det stor avstand fra planområdet til kjerneområdet for fuglelivet, som ligger sørøst i Vika ca 250 – 500 m unna.

I dette området er det etablert to mindre øyer for å skape hekke- og oppholdsplasser for våtmarksfugl. (Biotopjusterende tiltak i Vika, NVE)

Planforslaget er i samsvar med innspillene fra fagmyndighet på området – NVE, som har vært involvert i gjennom hele planprosessen. Skisse for utbygging som planforslaget bygger på har vært forelagt Skred- og vassdragsavdeling, herunder biologer og flomekspert, for vurdering.

§ 9 Føre-var-prinsippet

I tilfeller der kunnskapsgrunnlaget er for dårlig kan prinsippet komme til anvendelse. I dette tilfellet er det gjennomført kartlegginger som gir god kunnskap til å fatte beslutning. Tiltaket dreier seg om å videreutvikle Viken senter og tilrettelegging for allmennheten. Det iverksettes tiltak for å begrense inngrepet til det som er nødvendig. Tiltaket vil ikke komme i direkte konflikt med, eller innebære nedbygging av kartlagt viktig naturmangfold i området. Inngrepet vil ikke påvirke kart med oversikt over tyngre tekniske inngrep (INON, DN-Inngrepsfri natur).

§ 10 Økosystemtilnærming og samla belastning

Det er ikke kjent at andre tiltak i området vil bli iverksatt. Pga fredningen av Viigen Gaard, vil regulert gangeveien langs Vika høyst sannsynlig ikke blir realisert. Dette vil kunne bidra til å redusere samla belastning i området.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelser skal bæres av tiltakshaver

Ordlyden foreslås nedfelt i planbestemmelsene.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

For at tiltaket på best mulig måte skal sikre nåværende og framtidig bruk av mangfoldet vil det i den videre prosjektering og gjennomføring bli lagt vekt på fundamentering som minimerer varige terrenginngrep og at kantvegetasjon som hindrer erosjon opprettholdes til enhver tid. Noe kratt erstattes med oppstammede trær. Bebyggelsen og bryggen blir plassert på påler for å skåne terrenget. En eventuell endring av strandsonen vil tilpasses eksisterende terskel. Det samme gjelder plassering av flytebrygge.

Kilder: Follestad, A. 2005. NINA rapport 851. Kunnskapsoversikt over effekter av forstyrrelser på fugler: Innspill til forvaltningsplaner for Lista- og Jærstrendene